

כבר הגולה

הלוות בענית בימן תקף תקפא

בתשע'ה בו נחלקו ביה-شمאי וביה-הילל : ג' היה מי שאומר שפניו שייחיו מתענין (טו) בכל שני וחתמי עיל
(ט) ומן טרפן הפיה רעל התורה שגזרפה רעל (ט) חלול השם, ולעתה לבודו יתפרק המפה ה' לשונן ולשםקה :

הלוות ראש השנה

תקפא דין ימי תחנונים וערב ראש השנה, וכן ד' סעיפים :

א אנויגים לקום (ט) [ט] באנשנרת לומר קליחות ומקנינים (ט) מראש-הידש (א) אלול ואילך (ב) עד וכן הוא אמצעי יוס-הכפרורים : הגה ומגענו בינו אינו כן, אלא (ט) מראש-הידש ואילך מוחלט שגורית, ספקדים

שעררי תשובה

[ט] הרבן, אמרה . ומיש אשנוגים להענינה כי סון עז במניא לאיל פון תקפא שטב עפמא אחיל חיל כו' סון בעיש והה רב שטב על הסענה, שלא פא כי צילך בזלה, משפט דבאה' מהפחים לפשליטים איד בעיש, יתירוב החיליל קאצ למלעב שיש שלא לפשליטים, וכן נרא שאר אס' יש בענינה ישן לא יכול לשון תקפא שטפלין, כסול בעיש אין לדורות גומל במתוקה איגין דלעיל סקן תנן תפב עזנייה לנו ניל קדמיה נינאיו. ב' תפניא : פדים חמשי רשות קחת קבנוי נחנין לחדודים לחדודון, שבאאותו היין גושש כ' רשות מילאים פרים באנט, לא זקנעו אותו בימי חחש ספנ' שמתרוך שלות הורה שאלות נודע לחם שיטים הפשלה גורם גוררת הורה, ואח' קחת הורה מתקוממן ד' א' גורת אוניאו ; ג' פשען ח' ח' גונכבר שענין קלחות גולדות באוננו ליטם : אם מילגן להענינה כ' בזון בצל מלכת פולק. ^ט פעם אמת ארע שבר-הילן א' לא הה אפשר לראות הלבנה בחודשה גולדקניש אסמת שבקה יום מגן וזרעל גדור רב א' תענית, ובtbody בהרשוב שבוחניעקב הרב פיטן : שאן לו על טה לנטול לטוטה את האמור בתעניות ע"ש : (ט) הילל השם, וב' שאנו יובל להענינה עב' ט' הילל כל דורות נילג, ונש טפאנין מבשר וכן בלילה שעפנוקם. וכקון שאולים קון נילגה איז לנטער, אם לא שקלבלו גולחים לשבו כלילה אסר :

תפפלת ערבותה, מ"א, ע"ש. ונטטל'ל בטשן קולד ס' :

(ט) באנשנרת. דסונ' בלילה נק' ח' שט בעונאיו והוא עט ורצון, הגטן. וטמיש פיקן א' (ט) מרת. אבל בר' ח' א' קליחות וטמוניגים, מ"א : (ט) לתקפא. נ' מתחלין מילום וראשון דר' ח' ניש

משנה ברורה

לי', ראנשי-תבorth אילול, וסופי-תבorth עולה ארבעים, ועוד ארבעים יומם מראש-הידש אלול עד יומ-הכפרורים, כי באלו ארבעים יומם קבשה קאכלת ליהוות לבו גראוב אל דוזו בתשובה, ואנו דודו גראוב לו לא-קלבל קושובו קאבהה ; ועוד סוף מקרא יומל ד' אלקליך אית ל'בק' וראת ל'בק' ורעד'. ראנשי-תבorth שם באת שאמרם ישב ורומס או איסר מטפומרים, אך באנט ובכל קעה רצון, ורילוחב שם באת שאמרם ישב ורומס או איסר מטפומרים, אך באנט ובכל פער, אך במו-איסר-שנת אסור עד אמר באנט קשות גראות שבקה. ע"ש בז' שטמו ומי שטם בענינה שט עט קראי דיל שהוא איז גדר יוקר מפפליות. ע"ש ק' פט' מ' ק' שט' שער-איסר שטר-איסר טב באנט אל' מפבורי יג' קידוח שלא במקפה, ועת שטטב בטור-צרכנת שיטר טב באנט אל' מפבורי ומגנין עם פבורי לולם. וב' ברא' ישי' שאנו בא-לען באנט גאנט נגנין מיט אילול קושובו גאנט ובחורבם ובחורש אלול קי' נינחט איז מט-פדר לולו גראוב רוק תוננונג. ע"ש, ונ' שיש קיטנות שבר ביטם שברבם, ומונא יפה הוא, ע"ש. וב' ברכי-יוסק שם ש"ז על התורה כ' מוטות. יש נויגים לעשות התרת דורות באלו. הרבן : לא יהיל דבון בכל ס' ס' אלול, ע"ש, וען' לאון ט' ק' :

* נperf לעיל בברא היטיב ספין המכ סעיפ-תקפא. האמגיה.

ובשנה מצערת, נ' רעות בין האקרים, עען בפ"ע, וסונן דעלמא להענינה בראשון^ט : ג' בכל שני וחתמי עיל, ומיש אוננו כל להענינה, על-יכל-פנסים ינפל כל קם על דברים כללה, וו' מעתנין מבר' נילן בק'ס^ט) וגם בלילה שלטנוקם, בק'ן שאולים קעט' הילגה אין זריך להחמיר. אם לא שקלבל עליהם לחשבו כלילה אחר קפלה ערביתו^ט). איקא בק'בבם, שענאי לכל ביריש-אל לבקות על שנפה סתונה, שפפם זה נקבהה סתונה לא-קלפלות, הנקום יקווינה לנו בק'נה בימינו. מ' ב' המגנא : בילום השעי פרשת קחת נגנו הינידים להענינה, שבאאותו היום נשרפו עשרים קרנות מלאים פרים באנט : גם בשנת ח' ח' בירבו שמי קהילות גודלות באאותו היום ; אם נויגן להענינה כ' סין^ט) במל מילון פולק^ט), נהרא נהרא ופסטה [ט'']. עען בשער-ירש-ובה, שהוא :

א נויגים לקום באשמרת. דס' קלילה הדרוש בירוקה הוא שט בעי'ל ס' קה וויא עט ורצון). ומה שטניו פראש-הידש, שעוד עלה מטה בחרסini לקלבל להוות אקרים, והעבירות שינדר פטחה : משה עלה להר ; שלא יטשי עוד אחר עבורה רונה, ותני עט רצון. ואיפה אסקפּה מאניא "אני לדודי ודורי

הלוּכָות מְעַנִּית סִימֵן תְּקֵפָא

ביורים ומוסיפים

סימן תקפא

רני ימי תחנונים וערב ראש השנה

[הקדמת המשנים]

שֶׁתְּקֵפָה קָהָה וְהַוָּעָת רְצֹוֹן).

ו) ואף שימושות דבריו שומן אמרת סילוחות הוא סוף הלילה, כתוב המטה אפרים (ס"א) שמי' ברוח המקומות מאחרים באמורת הסילוחות עד תחילת עמוד השחר, והעורך השלחן (ס"ד) כתוב שעכשיו בדורבה מקומות אמרות סילוחות אף בשכבר היום גודל, ובאלף המקן על המטה אפרים ס"ק ב') משמע שם לא יכול לומר שילוחות אף בלילה, כיון שיטמות אלו הם מי רצון.

ומה שבתב המשנים שונן הסילוחות הוא סוף הלילה ומושמע שלא קודם לכן, כתוב בשורית אגרות משה (או"ח ח"ב ס"י קה) שכבר מהו הרבה שנים ועוד מדרות הקומיים שהיו מקומות שאמרו סילוחות בחוץ הלילה.

אכן, לומר סילוחות בלילה קודם החוץ, כתוב לעיל (ט"ז תקסה ס"ק יב) שאין לומר שום סילוחות ולא יג מידות בשום פנים לעלם, מלבד ביום כיפור.

ולחת hil לומר אשורי ופטוקי לר' ה' הצדקה ושומע תפילה' וכן עד יג' מירוז. לפני החוץ, דעת הגורשי אויערבך (הליכות שלמה ראש השנה פ"א דבר הלכה אות ר) שומרת אף לכתילה. מאירה דעת הרשות אשורי (אשר האיש חי פיא אות ר) שאין לחתיל.

אפילו אשורי קודם חוץ, כדי שיאמרתו בעת רצון.
ובשעת הרחק גדול, כגון במקומות שמהפרורים לכלב בשעה מאוחרת בלילה ואם לא יאמרו סילוחות קדם חוץות תסתבב אמורת הסילוחות בשיבור, כתוב בשורית אגרות משה (ש"ט) שיש להתריר בגדיר הוראות שעה לומר סילוחות קודם החוץ, שאין בכך איסורה אלא שאין היה מודת מועילות בהבטחה שלא ישובו ריקם, אלא בסתם תפילה, אך יפרנסמו שזו הוראות שעה לשנה זו, ובשנה הבאה יאמרו סילוחות בזמנם. והוסוף שאם אפשר יוכנו בשווי עלייל (ט"ז ס"ט) שוטב להתחנן בשעות המשמרות משתנות.

ומי שבאפשרותו לומר סילוחות או לאחר הנץ החמה או בלילה לאחר החוץ, כתוב הוריח קינבסקי (אשר ישראל פמיה הע' יב) שיש לומר סילוחות לאחר החוץ. מאירן, דעת הגורשי אשורי אלישיב (חוליות שלמה ללאת שנת תשסה עמ' 151) והגורשי אויערבך (חוליות שלמה שם ארחות הלכה הע' 6) שעדיף לומר בבוריך אף לאחר החוץ החמה לא בחוץ הלילה וחוץ מהרים הרואשן של סילוחות שנาง הגרשי אויערבך לומר סילוחות בנסיבות מחוותן.

ובמנין שיש באפשרות לתפלת שחריות בהנץ החמה, או להתפלל סילוחות קודם התפילה ופטיזרו לתפלת שחריות בהנץ החמה, או להתפלל שחריות בהנץ החמה ולומר סילוחות לאחר התפילה, הורה הגרשי קינבסקי (תורת המועדים ס"ק ח) שעדיף שיתפללו בהנץ החמה ויאמרו סילוחות לאחר התפילה.

ואף במקרים שללא מקפידים לומר סילוחות קודם עלות השחר, כתוב המטה אפרים (שם) שבioms הרואשן של הסילוחות מקפידים להשכימים, כיון שבשלש הפומון בתוב 'בזעקטם بعد ליל' וכו' ורעה אמרתם בעומרים בלילהו, והווסף באף למטה ס"ק יג' שאם התחלו קודם עלות השחר אפשר לומר את הפומון אפילו המשך במילויים עמוד 28

[משנ'ב ס"ק טו]

וՏגין דעלמא להתענו בראשו(ו).

9) המנהג בארץ ישראל, הביא בספר בירור הלכה (ויגנא או"ח ח"ב עמ' שג) שהוא להתענות באדר שני, ודברי המשנים נאמרו על המנהג שהיה מקובל בחוץ לארץ. וכן כתוב בלהו לארכ' ישראל, שאנשי החברא קדישא בירושלים המתעניים ביום זה, מתענים באדר שני.

[משנ'ב ס"ק טו]

ויש מנהגים מתק"ד בז"נ בק"מ(ו) וכו', אם לא שקבלו עלייהם לחישבו כלילה אמר קפלת עירובין(ו) וכו', גם נגאי להתענות כי ס"ק(ו)
בעל מלכות פולין(ו),

10) ולהתענות רק מבשר ויין, Mitar בשורית אגרות משה (או"ח ח"ג ט"ז פח) שהוא שיר רק בשני וחמש שבחם ההחדרה תענית בז"ו הרומה להתענות רגילה, אבל בימים שתיקנו חכמים להתענות בהם ממש, לא שיר לחלק ולהתענות רק מבשר ויין, ולכן בלילה ארבע תעניות שמדובר שלא להחמיר להתענות בהם, אין לאסור בהם אכילתבשר ויין.

11) ולגביה המכבל על עצמו תענית, כתוב לעיל (ט"ז רצט ס"ק כב) שתיכון שוצרק להתחיל להתענות בין השימושות שהוא ספק לילה, אבל לא מעוד יום אפילו שכבר התפלל ערבית, כיון שבשלשין בני ארם היום מתחילה רק מלהילה ממש.

12) בתענית זו, כתוב לעיל (ט"ז תקסו ס"ק ז) שנוהגים לקרווא בשחרית במנהגה זיהיל, ואם להה ביום שני או חמישי, הביא שם בשם הט"ז (שם ס"ק ב) שצריך לדחות את קריית פרשת השבע ולקראוא זיהיל, בין שעניות זו לבין החהפשה בכל ישראל, וכתוב המשנים (שם) שנראה לו שכיוום שהתענית של כי סיון אינה קבועה כל קר' שהרוי מותעים בה רק יהודים, אין דוחים את קריית פרשת השבע, ואת זיהיל, יקראו רק במנחה, ואם חלה תענית זו בערב שבת, נהנים שלא להשלים הדහנית אלא עד שציאו מבית הכנסת, והוסוף, שצריך עין בו זיהיל במנחה. ולגביה חלה שינה הלכות שם ס"ט, ואם קורין בו זיהיל במנחה. ובמשך המג'א בסעודת מצה ביום זה, כתוב לעיל (ט"ז תקסה ס"ק ב) בשם המג'א שצריך עין אם מותר, והביא שפעם את חל' ב' סיון בערב שבת והיתה סעודת ברית מילה, וציהוה הרבה לאכול ביום, מפני שלא ימצאו אנשים שליכו לאכול בלילה. והוסוף, שבעיר שבה אין מתעניים תענית זו ויש שם אנשים ש באו ממקומות שבתונגעים בה, והם צרכיהם להשלים מן לסייעת מצה, מותרים לאכול בה אפילו בשאר ימות החול.

13) ומה שלא גזרו תענית על הריגת היהודים במסעות הצלב בשנות תחנין, וכן על הגירות שהוו בזמנינו, כתוב בשורית אגרות משה (ויר' ח"ד ט"ז נז' אות יא) מושום שון בכלל כל הגירות שהיו במשך הגלות ושיכוכת לחובבן בית המקדש, שהרי מאנו בגיןם, ואין לנו עד תענית מכובאר בקבינתי (קנית 'מי יתן ראשי מים'), ומה שמי' תיקנו תענית בכ' סיון, היינו על גירות שלא היו על כלל ישראל בזירות הגלות והחוורבן, אלא רק על מרינה אחת, וגם נגרמו על ידי המודדים במלבות, ואילו המלות עצמה הונגה על ישראל כפי האפשרויות שהיו ביריה, ומכך מוכח שזורה זו אינה מעצם הגלות והחוורבן, ולכן היה שיר לתיקן עליה תענית.

מילויים

חלכות תענית סימן תקף תקפא

המשך מעמוד נב

צריך לחזור לאומרו בתפילה ערבית, וכן הוראה בעל המשמה הלכתית הולכה גליקן 24 עט' (๓๘)

ואם סיטס תפילה שמנוה עשרה של ערבית בשעתכבוד אמור בלבד הרחמים, פטמוס עם ק' שאמר לזרוד ה', עם העזיבות, ואחר כך יאמר עליינו לשבחו:

(3) רברכו' שענו לומר בסיום התפילה, הוראה החוויא (אותחות רבנן) עמי ע' שיש לאומרו אחורי שאמרם לזרוד ה', שכן שנותק ח'יא עמי ע' שיש לאומרו אחורי שאמרם לזרוד ה', שכן שנותק לאומרו בסוף התפילה בכל המאוחרות לתפילה, עדיף לאחר לאומרו.

(4) ומה שבתב צער בכלל, באיר בשושית שבט הלח (ח' סי' פט) שהוכונה בחוץ לארץ, אבל בארץ ישראל אומרים אותו עד השענה רבת, לא בשינוי עתרה.

(5) ובטעם הדבר שיש להזכיר את השיר של זום, כתוב המעה אפריט (ס'י) בין שהוא חוויא, והווסף שלכן גם בראש חדש אללו יש להזכיר אמרתת 'רכם' בששי שעשו תדר בבל בראש חורש והנורי קמעקי (אמות לייעקב סי'יא) באיר שאף שלזרוד ה' יותר תדר שהרי אמורים אותו יותר פעמים מהשיר של זום ברכבי נפשי, מיט מקידומים אמרית ברכבי נפשי מפני שאמרתו היא מחמת הרים של ראש חורש, מה שאינו כן לזרוד ה' שאנו מחמת הרים הוה.

ובית האבל שהמנğa לומר בסיום התפילה 'למנגה לבני קrho' (תהלים טט), כתוב בספר תנמו עמי (פ'ח סי' סכ') שיש להזכיר את לזרוד ה', בין שהוא תדר יותר מלמנגה לבני קrho'.

שכבר יים, פון שעל כל פנים וuko בעד לילא. והערוך השלחן (שט' כתוב שבס��וקות שאומרים סלהות ביום יילנו וbatis אל כדי שלא יושם בחבורי שקרים. וכן בתחילת הפזמון של החותם הראשון של סלהות בתיבות 'במצוא מנוחה קמנרך תחוללה', הוראה הנומי'ש אלישיב (אשר היישר פירג את זה) שאם אומרות את הסלהות ביום ראשון בכורק לאחר עלות השחרן ישאמרו בה במאזוי מנוחה 'קדמומי' תחילת, ולא 'קדמונו'. מאייר, דעת הגרא'ת קנייבסקי (באיר ישראל לוגאץ' יישאלין עט' כ' שאפשר לומר ויתרות אלו גם בשאומרים סלהות ביום ראשון בבורות, בין שיטים ראשון חשב עדיין כמושאי שבת, אך תיבות 'בעוד ליל' לא יאמורו, ומוליעל).

[משניב ס'ק ב]

פרק ז' ערב², ועוד, ול' רקדים פשיד רעל יומן³).

(2) ובזמן אמירותו בערבית, בירא המטה אפריט (ס'י) שהוכונה אחורי תפילה מנוחה, ובאלף הממן (ס'ק י') כתוב שחליל במנניות, שיש שנחגו לאומרו אחורי תפילה ערבית ויש שנחגו לאומרו אחורי תפילה מנוחה.

ומי שמנגן לאחר תפילה מנוחה, ומתפלל ערבית במנגן שאומרים אותו אחורי תפילה ערבית הוראה הגושץ או יערכן (וליתמת שלמה ראש העזה אחותה הלבנה העי' 3 שעלו לאומרה מהח שפת ומסתבר שהוא הדין להיפן). מאייר, דעת הנומי'ש אלישיב (באיר ישראל לוגאץ' יישאלין עט' ייח') שאם אמר בתפילה מנוחה אינו

חלכות ראש חנוכה סימן תקפא

המשך מעמוד 106

שבהתרת נדרים לא מכפרים על כלום, אלא שימושים אותו כאילו לא נדר כלל. וכן כתוב בשורת קניון תורה (ח' סי' טז) שאין מוקדים על זה. וכן הגירוש ואונור (קובץ מבית לוי גליקן ד עמי טז) נdag שמותרין על אלה שעדין לא התיירו להן.

וחאם יש ענק להתייר נדרים בערב ראש השנה גם לדבש, דעת הגראשו אויערבך (הלבנה שלמה ראש השנה פ'א סי' כי והဟרחת שט' של נטה להתייר להן, וסומבות על אסירות בבל נוראי בזום כיפו). וכן דעת הגראש והאונור (ש'ה) ח'רגנ'ן קROL'ין (חות שמי ראש השנה פ'יא העי' א). מאוחר, דעת הגראיש אלישיב (אשר האיש חגי פ'יא אותיות כר-כח) שאג נשים צרכות התרת נדרים בערב ראש השנה, אלא שלגביה אשותו יכולת היא למונות את בעלה שליח שיעשה עבורה התרת נדרים, מבואר בשרש וירד סי' ל' כנ'י). ואמר לפט' הדרימות שאמרתו שליח אף עבר אשთה, חם יוננו לו מותרים לכט', או שלאחר שחתיינו לו את נדריו יאמר שחויצה לחותיר גם את טרי אשותו שמנינה אותו לcker, והם יאמורו לו מותרים בה' [וראה בשרין (שם סי' שלח)] בתב, שאף שהמנגה הוא שלא שאותו בוגר, ואם כן איש יכול להזיח שליח עבר בטו המתולח]. ובשות התשובות והגנתו (ח' סי' שלח) כתוב, שאף שהמנגה הוא שלא לעשות ולטמך על מה שאמרות ביל טרי' בבית הבنتם ביום כיפו.

ראוי לאשה למונת את בעלה לשלה שעשה עבורה התרת מדרים. והופלא הסמן לאיש נהיינו קטן מיל יב' שנים וקונה מיל ר'יא שניבן] שנדיריהם נדר, האם צרך לישותות להם התרת נדרים בערב ראש השנה, אצל הגראשו אויערבך (הליקות שלמה שט' לא דחנו להתייר להן. וכן כתוב בשורת דבורי משה (לארם הלברשטט, סי' טז) שאם הם לעשות להם התרות נדרים. ורעת הגראן קROL'ין (חות שני שם) שאם הם רוחם שיתירו להן, יש לעשות להם התרה.

ואם שלושת המתירין צריבים שיחוץ גדולות שירוט שהביבאו שוי

מקודימים למצווה וראו להתייר קודם ראש השעה ממש. וראה עוד

בשווית מנוח יצחק (ח' סי' טז) את א' מה שביאר בהז' ולספור על המוסררת מנוחה שאומרים בסוף התרת מדרים, שלא יהולו המודדים מבאן ולבא, והוא מה שבתוכנו לסתן (ס'ר טרש סי' ב').

ונסח המוסררת מנוחה שאומרים בסוף ההתרת נדרם, הוראה הנרשי אויערבך (מבקש תורה לילין טז-ז עמי שעט' שאן צרך לאומרה בפני שלשה, בין שעווען ביט לבין המקומות, ואין צרך שאחריהם ימשעו ואת, ושילשת המתירין, כתוב דוגרש דבלעיצקי (קישר הלכתות מושיעים, דרבנים סי') שיבורלים להיות קרובים בין לבן עצם וכמ' למבקש נדרים סי') שיגרשים בין לבן עצם וכמ' למבקש ההתרה, כמבואר בשוע' (זוד סי' רכח סי' ג). והוסוף הגראש דבלעיצקי (שם) שגט' סוליט לעשות התרה זו בליל ערב ראש השעה [כמבואר בשוע' שם שמותיר נדרים בלבד] אם לא היה לו וכן לעשות זאת אחורי תפילה מנוחה.

ובעמדות הקודש (להודיע), צפורה שביר תחילת סי' ז' כתוב שיקבע עשרה כד' שיתירו לו קללות מזיפות ובטלו ממנה עין הרע, ואם לא ימציא עשרה יעשה כן בשלשה.

ומה שיש נהגים שכמה אנשים שאומרים יחד את סדר התרת מדרים, כתוב המיטה אפריט (ס'טיט) שאין לעשות כן אלא בשעה דוחוקת. מאייר, דעת גראדי'ש אלישיב פט' והחומיים, ספניותוט פ'יב העי' סי' שאף לכתחילה אפשר לעשות כן [וכן נהנו אצלם].

ואם יש מעלה שיתירו לו דזקן אלו שבר התירו להט' את הנרת, בסטר מקראי קודש (וימים נוראים סי' ג) כתוב שהגאנן מלובלין געל פי התרת חסר היה מהדר שיתירו לו דזקן אלו שבר התירו להט' על פי הגם' בשבעות (זד, א) שמוטב יבוא זכאי וכבר על החיבר. מאייר, בשווית בצל החכמה (ח' סי' סה) כתוב שאין צרך להדר בית, כוון

הלבות ראש השנה סי' מ' תקפא

ביאורים ומוסרפim

ו) ואף מר שחשקה נפשו בתורה והוא מתמודד בלילהו, כתוב המשטה אפרים (ס"א) שעליו לומר סליחות, וכן כתוב במשנ"ב לקמן (ס"י תורט ס"ק ט) שאן לתלמיד חכם לעסוק בתורה ולשםוט עצמו מלומר תפילות וסליחות עם העיבור.

ולענין עמידה בסליחות, הא"ר (ס"ק ט) כתוב בשם קידור השלה"ת, וכן כתוב המיטה אפרים (ס"יח) שעובד לעמוד בשאומרים סליחות,ומי שקשה לו לעמור, יעמוד על כל פנים באמירות י-אל מלך יושבי הארץ מ"ג מידות, וכן הנרטוי אוירברך (הילכota שלמה חפה פ"ז ארכות הלכה העי' והקדד בימי הסליחות לעמוד ליגן מידות י-אל מלך יושב).

ולענין אמירות י-אל יושב' אשמנרי שבסוף הסליחות, שהביא הרמ"א לקמן (ס"י תרב צ"א) לאומרו בסליחות של עשרה ימי תשובה, כתוב במשנ"ב שם (ס"ק ו) שיש לאומרם גם בסליחות שער רב ראש השנה. וראה שם מהו שכטבנו בענין אמירות י-אל יושב' האשמנרי האם אומרים אותו שלוש פעמים או שדי בפעם אחת.

ולענין עמידה בשעת הווידי, כתוב השועע לקמן (ס"י תורו ס"ג) לענין היהודי ביום ביפורו, שצרכי להתודות מעונה, והמשנ"ב שם (ס"ק י) כתוב שלא יטמוך על דבר שאמ יintel אותו דבר יבול, ואם סמרק עצמוני, צריך עין אם ציריך לחזור ולהתודות, והוספיק במשנ"ב ובשעה"צ (ס"ק ו) שטוב שישחה בוידי כמו במודים.

(ט) ומישמע מדבריו שאין לומר ביהירות אפילו אם אומר רק יזכיר לט ברית שלש עשרה, ובוד', ואינו אומר את הי"ג מידות עצמן [ה' ח' גיר], וכן כתבו המיטה אפרים (ס"ב'א) והט"ז (ס"י תקסה ס"ק ח) ובויאר התז' שהוא מושום שמצויר וכות י"ג מידות שלא ביציבותו. אכן, במשנ"ב לעיל (ס"י תקסה ס"ק י) כתוב שהסתכו האחוריים שיחיד וдол לומר סליחות אף אם מוחכר בכך ענן הי"ג מידות, ורק שאין לו לומר את הי"ג מידות עצמן, ובשעה"צ שם (ס"ק י) כתוב שהמקור להט הב Dich והא"ר (שם ס"ק ו) שיורי בנטת הגולה מהגאות בית יוסוף אמות ה', והוסpit, שהוא שלא בחתץ (שם).

ואם ייחיר רוזח לומר י"ג מידות, כתוב השערע לעיל (ס"י תקסה ס"ה ובמשנ"ב שם ס"ק י) שרשאי לאומרן בגין טעםיהם ולא רורך תפילה ובקשה וכן כתוב לעיל (ס"י נת ס"ק יא) לענין אמירות קדשה שביחור אור ביהירותו, ובשותית אגרות משה (ויז' חיז טף ס"י כב) כתוב, שאין ציריך לאומרן דקא בטענים הרגילים, אלא אף אם יש לו ניגון שבו הוא לומד יובל לאומרן בנגן, כיון שהשעיר הוא שלא וראה שעומרן דרך תפילה.

ואשה שאינה רגילה בגין טעםיהם, הורו הגראי' אלישיב (הילכות והנוגות תשרי עמי' 2) והగ"ח קנייסקי (יבי' וזרחמים, ספטימוס עמי' כב) שתדרל על קטיעים אלו.

ואם התחל לומר י"ג מידות עם העיבור והם כבר סיימו והוא שעירין לא סיים, כתוב הכה החיטים (ס"י קלא ס"ק כד) שיבול לדחשייך לאומרן, כיון שהתחילה לומר עמהב.

ומי שמתפלל במתינות ואיינו מפסיק לומר כל פרק בסליחות עם העיבור, הורו הגראי' אלישיב (אשרי האיש ח'ג פ"ג אות י) והגרא"ז אוירברך (שלמי מעד עמי' כד) שופסיק באמצעות הפרק לומר י"ג מידות עם העיבור, ואחר כך ימשיך מהנקום שdfsik, והגרא"ח קנייסקי (שם עמי' יו) הורוה שdfsik ממא שהחיזיר מתחילה י-אל מלך יושב'.

המשך בעמוד הבא

[משנ"ב ס"ק ג]

פרק כףפלה⁽⁶⁾ וכו', קומוד אקדדי וכו', ששלימבו עשרה⁽⁶⁾.

(6) וגם לא תקעו לאחר תפילה שחירות, כתוב בשורת אגרות משה (אורח חיד ס"י כא אות ה) שיתקעו לאחר תפילת מנהה, כיון שהמנהג הוא לתקוע פעם אחת ביום, ורק שקבעהו בתפילה שחרית כיון שגם נמצאים בבית הכנסת, ועוד כדי לשרר את העם לתשובה קודם שייצאו למלאתם, וכשהלא תקעו בשחרית זמנה לאחר מנהה. מאידך, דעת הגראי' אלישיב (הילכות והנוגות תשדי עמי' 3) שאין ענן להשלמים את התקיעות אחרי תפילת מנהה. וכן הורה בטל המשנה ההלכות (בנתיבות ההלכות גליון 24 עמ' 38).

ומהתפלל ביהירותו, הורו הגראי' אלישיב (שב), וכן כתוב בשורת צץ אליעזר (חיז' ס"י מח) שאינו צריך לתקוע.

ואם עומר בקריאת שם וברוכתיה ולמנין אחר אין מי שיתקע להם, כתוב בשורת מחרם ברסק (חיז' ס"י ב) שיבול לתקוע לציבור בין הפרקם, שלא גרע מלשאול בין הפרקם בשלום אדם נכבר שמוורה, והוא הדין בשעונד באמצעות פסוק דזרמה.

ואם שומו תקיעות אלו בשעונד באמצעות תפילת שמונה עשרה, כתוב הגרא"ח קנייסקי (נתיבות ההלכה גליון 31 עמ' 168) ובשורת משנת יוסף (חיז' ס"ז) שמותר לו להפסיק בתפילה ולשmuות את התקיעות. ובעל המשנה ההלכות (נתיבות ההלכה גליון 24 עמ' 38) הורה שאין צריך להפסיק באמצעות שמונה עשרה כדי לשmuות את התקיעות.

(7) כאן כתוב שקדם הקדיש יאמר מזמור אחד, ולהלן (ס"ק ד) כתוב שקדום הקדיש יאמר שלשה פסוקים, וכן לעיל (ס"י נג ס"ק יא) כתוב שיאמר שלשה פסוקים, ולעיל (ס"י רל' ס"ק ד) כתוב שיאמר קודם הקדיש אריה מומורה, ובסי' נה ס"ק ב וס"י תרבא ס"ק י כתוב שיאמר כמה פסוקים או אריה מומורה, וראה עוד מה שכטבנו לעיל (ס"י נה שם).

(8) כאן סתם שציריך לומר את הפסוקים כשייש מנין, ולעיל (ס"י נה ס"ק ב) כתוב שנחלהן בזה הפסוקים, שהח'ז' שמי' שם (ס"ק י) כתוב שאפייל אם אמרו תhalb בלי מנין, מפסיק שייהו מנתה בשעת אמירות הקדיש, והמנג'א (ס"י סט ס"ק ד וס"י רל' ס"ק א) חולק על זה, וסימן שהסתכו האחוריים שציריך לומר פסוקים שייהו מנתה,

ואם מפסיק שוק אחר יאמר פסוקים בשבייל אמירות הקדיש, או שציריך שוגם הצעיר יאמרוהו כאן כתוב יאמורה' שמשמעו שהცיבור אומרב, וכן כתוב להלן (ס"ק ד) בשם הא"ר, אמצע לעיל (ס"י נג ס"ק ט) כתוב, שאפייל אם רק שיבם או שלשה למורים אפשר לומר קדיש, וכותב בשורת מנתה יצחק (ח"ח ס"י נא) שדי שאחד יאמר את הפסוקים והשאר ישמעו, כיון שההאר' שהוא מקודם דברי המשנ"ב כאן כתוב שיאמר 'החותן' שלשה פסוקים, וכן כתוב במשנ"ב לעיל (ס"י נג ס"ק ז). וכן כתוב בביה"ל לעיל (ס"י קנה ס"א דיה ויקבע) לענין קדיש דרבנן, שאם יש שעירה בבית הכנסת, מפסיק שוק אחד או שניים לזרדים כדי שיכל לומר קדיש. וראה עוד מה שכטבנו לעיל (ס"י נג שם וס"י נה שם).

[משנ"ב ס"ק ז]

לומר ביליחות⁽⁹⁾ וכו', אונן חבות⁽¹⁰⁾ וכו', מנן עשרה⁽¹¹⁾ וכו', נאלמי אבוקינין⁽¹²⁾.

